

نامالییات پیش‌روی زنان کارآفرین ایران

3 اسفند 1401

«من؛ یعنی زنی که زندگی شخصی‌اش به‌گونه‌ای بود که تا پیش از ازدواج هیچ مردی برای حمایت در زندگی‌اش وجود نداشت، به عنوان یک زن کارآفرین و بازرگان وقتی می‌خواهم برای کار از کشور خارج شوم چرا باید اجازه همسرم را بگیرم؟» این بخشی از سخنان «سیده‌فاطمه مقیمی» در همایش زنان کارآفرین اجتماعی است که در جمع‌بندی می‌گوید: «متأسفانه در ایران عزیز ما برخی نامالییات حتی بیش از دیگر محرومیت‌های جهانی است که درباره زنان اعمال می‌شود.» اما در جامعه و قوانین امروز ایران تا چه اندازه شرایط مساعدی برای زنان توانمند و خلاق جهت بروز این توان وجود دارد و کارآفرینان زن با چه مسائلی دست‌وپنجه نرم می‌کنند؟ این پرسش‌ها و همچنین راه و روش‌های توانمندسازی زنان کارآفرین، محورهای نخستین همایش زنان کارآفرین اجتماعی بود که روز دوشنبه هفتمین هفته با حضور بیش از 100 زن کارآفرین در سالن همایش‌های رایزن برگزار شد. در ادامه به برخی محورهای مهم سخنان کارآفرینان حاضر در این نشست تخصصی پرداخته می‌شود.

ماموریت زنان کارآفرین ایجاد و حفظ ارزش اجتماعی است

«زهرا آراستی» استاد دانشگاه تهران در رشته کارآفرینی یکی از سخنرانان این برنامه بود که درباره آسیب‌شناسی کارآفرینی اجتماعی گفت: «بحث خدمات اجتماعی در تمامی برهه‌های زمانی وجود داشته و در گذشته سازمان‌های مذهبی چنین خدماتی را ارائه می‌دادند. دولت‌ها پس از اخذ مالیات به فکر ارائه این خدمات افتادند اما با ناکامی رو به رو شدند. بدنه انعطاف‌ناپذیر دولت‌ها از دلایل پررنگ این شکست بود. تعداد موسساتی که دنبال سود نیستند و قصد خدمت به جامعه را دارند در حال افزایش و فزونی هستند. هم‌اکنون فشارهای دولت‌ها به این موسسات کمتر شده و بخش اجتماعی در سالیان گذشته سرعت رشد خوبی پیدا کرده است.»

او درباره ویژگی کارآفرینی اجتماعی که زنان نقش برجسته‌ای در آن دارند هم گفت: «یکی از ویژگی‌های کارآفرینان اجتماعی عامل تغییر بودن است. ماموریت کارآفرینان اجتماعی ایجاد و حفظ ارزش اجتماعی است و موفقیت آنان هم با اثربخشی اجتماعی سنجیده می‌شود. کارآفرینان اجتماعی فرصت‌های جدید را شناسایی می‌کنند. کارآفرین اقتصادی به دنبال سود سهامداران است اما کارآفرین اجتماعی به دنبال بهره‌برداری از فرصت‌ها برای رسیدن به اثربخشی اجتماعی است. عمده چالش‌های کنونی کارآفرینی اجتماعی منابع مالی محدود، رقابت شدید، نشان دادن اثربخشی و هوشیاری بیشتر بخش اجتماعی است.»

در شش برنامه توسعه ایران یک خط به توسعه انسان‌ها پرداخته‌ایم

«علیرضا نبی» کارآفرین صاحب‌نام اجتماعی که در کارخانه خود سوءپیشینه را شرط لازم استخدام تعیین کرده، هم در این همایش به موضوع «فرصت‌های فراروی کارآفرینی اجتماعی» پرداخت و گفت: «من اعتقاد دارم اگر جامعه‌ای زنان را نادیده بگیرد نه اینکه به زنان ظلم کرده که به خودش و جامعه

ظلم کرده است. حمایت از **زنان کارآفرین** یک وظیفه و ضرورت است. در یک سخنرانی در افغانستان خطاب به آنها گفتم که هر جامعه‌ای که زنان را نادیده بگیرد حتما محکوم به اضمحلال و نابودی است. نمی‌توان زنان را پشت برقع پنهان کرد و انتظار توسعه از آن جامعه داشت.»

نبی در بخش دیگری از سخنان خود به موضوع توسعه فردی پرداخت و گفت: «در این شرایط نه چندان مساعد برای فعالیت زنان، آنچه به عهده زنان است، توسعه و توسعه فردی است. متأسفانه برنامه‌ریزان و تصمیم‌گیران این کشور در برنامه‌های توسعه و اسناد بالادستی کوچک‌ترین توجهی به توسعه انسان‌ها نداشتند در حالی که این همه از سعادت انسان هم سخن می‌گویند.»

من مطمئنم که کاوه آینده ایران زن است

«سیده فاطمه مقیمی، رییس کانون زنان بازرگان ایران هم در این برنامه ضمن ابراز نارضایتی از برخی محدودیت و ناملایمت‌های موجود در جامعه گفت: «می‌گویند دیکته ننوشته غلط ندارد ولی وقتی این دیکته‌ها مدام تکرار و اصلاح می‌شود دردآور است. این‌ها دل انسان را به درد می‌آورد. متأسفانه همچنان ناملایمات فراوانی برای جنس به اصطلاح دوم در دنیا وجود دارد؛ می‌گویم جنس به اصطلاح دوم چون به این عبارت اصلا اعتقاد ندارم هرچند که برخی محدودیت‌های اجتماعی حتی در توسعه‌یافته‌ترین کشورها امکان رقابت برابر را از زنان گرفته است. از همین دولت کنونی یک پرسش دارم که واقعا از بین این همه زن توانمند شما یک زن را شایسته عضویت در کابینه‌تان ندیدید؟»

مقیمی در ادامه و با برشمردن برخی مصوبات و قوانین محدودکننده درباره فعالیت زنان در ایران، هم گفت: «من به عنوان یک زن کارآفرین و بازرگان وقتی می‌خواهم برای کار از کشور خارج شوم چرا باید اجازه همسرم را بگیرم؟ اینها مواردی است که متأسفانه در ایران عزیز ما حتی بیش از دیگر محرومیت‌های جهانی برای زنان اعمال می‌کنند. هنوز در جامعه ما آن تبلوری را که فکر می‌کنیم نه برای زنان که حتی برای مردان هم ایجاد نشده است چرا که اگر تفکر مردان تغییر نکند هرچقدر یک زن هم تلاش کند امکان تغییر و تحول وجود ندارد. من حرف از تساوی بجا و شایسته‌سالارانه می‌زنم و بر آن تاکید دارم.»